

Handdisk

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning/Handelsnamn: Handdisk

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning av produkten	Diskmedel
Begränsningar av användningen	Ingen

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	NMK Norrbottens Miljökemi
Adress	Åskogen 8A
Postnr/Ort	961 91 Boden
Telefon	0921-177 30
Fax	0921-34 00 41
E-mail	info@nmkemi.com
Kontaktperson	Jimmy Bergström

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition: Blandning.

Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008

Skin Irrit. 2, H315

Eye Dam. 1; H318

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008

Signalord: Fara

Innehåller	Anjoniska tensider 15-30 %. Nonjoniska tensider 5-15 %. 1,2-Benzisotiazol-3(2H)-on < 0,05 %. Parfym 0,6 %.
------------	---

Faroangivelser

H315	Irriterar huden.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.

Skyddsangivelser

P101	Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.
P102	Förvaras oåtkomligt för barn.
P103	Läs etiketten före användning.
P305 + P351 + P338 P310	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P301+P310	VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

2.3 Andra faror

PBT / vPvB	Produkten innehåller inga PBT eller vPvB ämnen.
Hälsofara	Irritera huden. Orsakar allvarliga ögonskador
Brandfara	Produkten är inte brandfarlig.
Miljöfara	Produkten är inte miljöfarlig.

Handdisk

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Blandningar

Nr	Ämnesnamn	EG-nummer	CAS-nummer	REACH-reg. nummer	Konc. (vikt-%)	CLP-klassificering
1	Vatten	231-791-2	7732-18-5		> 30	Ej farligt ämne
2	Alkoholer, C12-14, etoxylerade, sulfater, natriumsalter	500-234-8	68891-38-3	--	5-15	Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Chron 3; H412
3	D-glukopyranos, oligomera, C10-16 (även numrerade) - alkylglykosider	600-975-8	110615-47-9	01-2119489418-23-xxxx	< 5	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318
4	1-propanaminium, 3-amino-N-(karboximetyl)-N, N-dimetyl-, N-(C8-18 och C18-omättade. acyl) derivat, inre salter	931-333-8	147170-44-3	01-2119489410-39-xxxx	< 5	Eye Dam. 1, H318
5	Tridecylalkoholetoxilat	--	9043-30-5	--	< 5	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1; H318
6	1,2-benzisotiazol-3(2H)-on	220-120-9	2634-33-5	--	< 0,05	Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1; H318 Skin Sens. Cat.1; H317 Aquatic Acute 1, H400
7	Parfym	--	--	--	0,6	Ej farligt ämne

Faroangivelsernas betydelse framgår i avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår i avsnitt 8 om sådana finns.

4. FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Tag av förorenade kläder. Tag genast av nedstänkta kläder och tvätta huden med tvål och vatten. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Kontakt med ögonen	Håll ögonlocken brett isär. Skölj med en mjuk vattenstråle i minst 5 minuter. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Förtäring	Skölj munnen med vatten. Ge ett par glas vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande. Ge aldrig vätska till en medvetslös person. Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Irriterar huden. Produkten verkar avfettande på huden.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen orsakar kraftig irritation med sveda och rodnad. Orsakar allvarliga ögonskador.
Förtäring	Förtäring av större mängd kan orsaka illamående, magsmärtor och kräkningar.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Meddelande till läkare	Symptomatisk behandling.
Speciella behandlingar	Inga specifika åtgärder krävs.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

5.1 Allmän information	--
5.1.1 Lämpliga släckmedel	Släck med skum, kolsyra, pulver eller vattendimma.
5.1.2 Olämpliga släckmedel	Direkt vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Produkten är inte brand- eller explosionsfarlig.
------------------------------------	--

Handdisk

Farliga förbränningsprodukter	Vid brand bildas giftiga rökgaser innehållande kolmonoxid, koldioxid och nitrosera gaser.
--------------------------------------	---

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Undvik inandning av rökgaser. Sök frisk luft om inandning skett. Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
Annan information	Om det kan göras utan fara, flytta behållare i närheten av brand eller kyl den med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med ögonen och huden.

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av neopren, PVC eller nitrilgummi samt lämpliga skyddskläder.

6.1.2 För räddningspersonal

Använd skyddsglasögon, skyddshandskar av neopren, PVC eller nitrilgummi samt lämpliga skyddskläder.
Vid större spill använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra att spill kommer ut i vattendrag eller avlopp och förorenar jord och vegetation.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Stoppa läcka om det är möjligt utan risk. Valla in med vermikulit, sand, jord eller annat inert absorptionsmaterial och samla upp i förslutbara behållare. Eftersanera området med vatten. Uppsamlat material bortskaffas som farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för information om personlig skyddsutrustning.
Se avsnitt 13 för information om bortskaffande av avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med hud och ögon. Mekanisk ventilation eller punktutslug kan vara nödvändig. Ät och drick ej vid hantering av produkten. Se punkt 8 för personlig skyddsutrustning.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagringsbetingelser

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning vid normal temperatur i ett torrt och välventilerat utrymme.

Speciella egenskaper och risker

Inga

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniskt gränsvärde:

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
--	--	--	--	--	--	--

8.2 Begränsning av exponeringen

Undvik kontakt med hud och ögon. Ät inte, drick inte eller rök inte under hanteringen. Använd hudkräm för att motverka uttorkning av huden.

Handdisk

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Ej relevant.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

8.2.2.1 Andningsskydd	Ej relevant.
8.2.2.2 Ögonskydd/ ansiktsskydd	Ej nödvändigt vid normal hantering. Använd skyddsglasögon om risk för stänk av produkten föreligger.
8.2.2.3 Handskydd	Vid längre tids kontakt med produkten använd skyddshandskar av neopren, PVC eller nitrilgummi.
8.2.2.4 Hudskydd	Använd lämpliga skyddskläder.
8.2.2.4 Termisk fara	Ej brandfarlig produkt.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp till miljön.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Vätska
Färg	Ofärgad
Lukt	Citrondoft
Luktgräns	Ej tillgängligt
Löslighet	Vattenlösligt
pH (produkt)	Ca 7
Smältpunkt/frys punkt	Ej tillgängligt
Inledande kokpunkt och kokintervall	100°C
Flampunkt	> 100°C
Avdunstningshastighet	Ej relevant
Brandfarlighet (fast, gas)	Ej relevant
Bränntid	Ej brännbart ämne
Brännhastighet	Ej tillämpligt
Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser	Ej explosiv
Ångtryck	Ej tillgängligt
Ångdensitet	Ej tillgängligt
Relativ densitet	1,02 g/cm ³ vid 20°C
Fördelningskoefficient oktanol/vatten	Ej känt
Självantändningstemperatur	Ej tillgängligt
Sönderdelningstemperatur	Ej tillgängligt
Explosiva egenskaper	Ej relevant
Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande

9.2 Annan information

Viskositet	Trögflytande
------------	--------------

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ej reaktiv.
10.2 Kemisk stabilitet	Kemiskt stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner	Inga kända
10.4 Förhållanden som ska undvikas	Inga kända
10.5 Oförenliga material	Inga kända
10.6 Farliga sönderdelningsprodukter	Vid termisk sönderdelning bildas kolmonoxid, koldioxid och nitrosa gaser.

Handdisk

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

11.1.1 Akut toxicitet

Bedömning av akut toxicitet:

Ej skadligt vid hudkontakt. Ej skadligt vid inhalation. Ej skadligt vid förtäring.

11.1.2 Akut toxicitet för alkoholer, C12-14, etoxylerade, sulfater, natriumsalter

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	> 2.000 mg/kg	råtta		
LD50, dermalt	> 2.000 mg/kg	kanin		

Irriterar huden. Orsakar allvarliga ögonskador.

11.1.3 Akut toxicitet för D-glukopyranos, oligomera, C10-16 (även numrerade) -alkylglykosider

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	> 2.000 mg/kg	råtta	--	OECD 401
LD50, dermalt	> 5.000 mg/kg	råtta	--	OECD 402

Irriterar huden. Orsakar allvarliga ögonskador.

11.1.4 Akut toxicitet för toxicitet för 1-propanaminium, 3-amino-N-(karboximetyl) -N, N-dimetyl-, N- (C8-18 och C18-omättade, acyl), derivat inre salter

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	> 2.000 mg/kg	råtta	--	--
LD50, dermalt	> 2.000 mg/kg	råtta	--	--

Ej hudirriterande. Orsakar allvarliga ögonskador.

11.1.5 Akut toxicitet för tridecylalkoholetoxilat

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	300 - 2.000 mg/kg	råtta		

11.1.6 Beräknade värden för produkt:

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	> 2.000 mg/kg	råtta		
LD50, dermalt	> 2.000 mg/kg	kanin		
LC50, inhalation	> 20 mg/l	råtta	4 h	

11.1.7 Irritation

Bedömning av irriterande effekter:

Orsakar allvarliga ögonskador. Ej irriterande för andningsorganen. Irriterar huden.

Experimentella/beräknade data:

Frätande eller irriterande på huden kanin: Irriterande.

Allvarliga ögonskador eller ögonirritation kanin: Orsakar allvarliga ögonskador.

11.2 Potentiella akuta effekter

Inandning	Ej relevant.
Hudkontakt	Irriterar huden. Produkten verkar avfettande på huden.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen orsakar kraftig irritation med sveda och rodnad. Orsakar allvarliga ögonskador.
Förtäring	Förtäring av större mängd kan orsaka illamående, magsmärtor och kräkningar.

11.3 Sensibilisering vid inandning/hudkontakt

Bedömning av sensibilitet:

Produkten innehåller inga sensibiliserande ämnen i märkningspliktiga halter.

11.4.1 Mutagenicitet i könsceller

Bedömning mutagenicitet:

Produkten innehåller inga ämnen med mutagen verkan.

Handdisk

11.4.2 Carcinogenicitet

Bedömning carcinogen:

Produkten innehåller inga ämnen med carcinogen verkan.

11.4.3 Reproduktionstoxicitet

Bedömning reproduktionstoxicitet:

Produkten innehåller inga ämnen med en reproduktionstoxisk verkan.

11.4.4 Utvecklingstoxicitet

Bedömning av teratogenicitet:

Produkten innehåller inga ämnen med en fosterskadande verkan.

11.5.1 Specifik organtoxicitet (enstaka exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid singeldos:

Risk för organtoxicitet föreligger ej.

11.5.2 Toxicitet vid upprepad dosering och specifik organtoxicitet (upprepad exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid upprepade doser:

Risk för organtoxicitet föreligger ej.

11.6 Fara vid aspiration

Ingen risk föreligger vid förtäring.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

12.1.2 Akut toxicitet i vattenmiljön alkoholer, C12-14, etoxylerade, sulfater,

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	1-10	OECD TG203	96 timmar	Zebrafisk
Daphnia EC50	1-10	Statiskt test; OECD TG 202	48 timmar	Daphnia magna
Alg EC50	10-100	OECD TG 201	72 timmar	Desmodesmus subspicatus

Biologiskt lättnedbrytbar.; > 70 %; 28 d; aerob; OECD TG 301 A. Ämnet är lättnedbrytbart och uppfyller kriterierna för biologisk nedbrytning i EG-förordningen nr 648/2004 gällande tvätt- och rengöringsmedel

12.1.2 Akut toxicitet i vattenmiljön för D-glukopyranos, oligomera, C10-16 (även nummerade) –alkylglykosider

Test	Värde/enhet	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	2.95-5.9	OECD TG 203 sötvatten	96 timmar	Danio rerio
Daphnia EC50	1-4	OECD TG 202 sötvatten	48 timmar	Daphnia magna (vattenloppa)
Alger EC50	5-38	OECD TG 201 sötvatten	72 timmar	Desmodesmus subspicatus

Biologiskt lättnedbrytbart ämne. 88 % BOD inom 28 dagar (OECD 301D).
Bioackumulering förväntas ej. Log Pow-värdet ≤ -0.07.

12.1.3 Akut toxicitet i vattenmiljön för 1-propanaminium, 3-amino-N-(karboximetyl) -N, N-dimetyl-, N- (C8-18 och C18-omättade. acyl), derivat inre salter

Test	Värde/enhet	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	1,11	OECD TG 203 sötvatten	96 timmar	Pimephales promelas
Daphnia EC50	1,9	OECD TG 202 sötvatten	48 timmar	Daphnia magna (vattenloppa)
Alger EC50	2,4	OECD TG 201 sötvatten	72 timmar	Desmodesmus subspicatus

Biologiskt lättnedbrytbart ämne. 87 % BOD inom 28 dagar (ISO 14593), aktivt slam.
Log Pow: 4,2. BCF: 71. Ej bioackumulerande.

Handdisk

12.1.4 Akut toxicitet i vattenmiljön för tridecylalkoholetoxilat

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	5-10		96 timmar	--
Daphnia EC50	10-100		48 timmar	Daphnia magna
Alg EC50	10-100		72 timmar	Grönalg

Ämnet bedöms som lättnedbrytbart, >60 % BOD, 28 dagar, Closed Bottle Test (OECD 301D).

12.1.5 Ekotoxicitet

Låg akut toxicitet för vattenlevande organismer.

Produkten är inte skadlig för vattenlevande organismer enligt gällande klassificeringskriterier.

12.2 Persistens och Nedbrytbarhet

Ingående ämnen är lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ej bioackumulerande.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är rörlig i markprofilen på grund av sin höga vattenlöslighet.

Adsorption till fasta jordpartiklar är inte att förvänta.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända.

12.7 Spridning i miljön

Produkten klassificeras som ej miljöfarlig.

13. AVFALLSHANTERING

Produkt

Avfallshantering	Rester, spill och ej rengjort tomemballage destrueras på godkänd destruktionsanläggning för farligt avfall. se EWC-kod nedan.
Farligt avfall	Ja

Förpackning

Avfallshantering	Se till att personal som hanterar förpackningsavfallet har erforderlig skyddsutrustning. Förvara kontaminerat förpackningsmaterial i förslutbara behållare. Återvinning och bortskaffande av förpackningsmaterial måste ske i enlighet med gällande lokala föreskrifter och bör genomföras av ett certifierat avfallshanteringsföretag. Rengjord förpackning kan hanteras som vanligt hushållsavfall.
Speciella försiktighetsåtgärder	Ej relevant

Europeiska avfallskatalogen (EWC)

Avfallskod	Avfallsbeteckning
20 01 29*	Rengöringsmedel som innehåller farliga ämnen.
15 01 10*	Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen
15 01 02	Rengjorda plastförpackningar

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten är inte farligt gods vid transport.

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	--	--	--	--
14.2 Officiell transportbenämning	--	--	--	--
14.3 Transport- klass(er)	--	--	--	--
14.4 Förpackningsgrupp	--	--	--	--

Handdisk

14.5 Miljöfaror	--	--	--	--
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	--	--	--	--
Ytterligare information	--	--	--	--

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Omfattas ej av dessa regler.

14.8 Ytterligare information

--

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008 finns under avsnitt 2. Produkten omfattas även av Tvätt- och rengöringsmedelsförordningen EG nr 648/2004. Säkerhetsdatablad är utformat enligt Bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt Kommissionens förordning (EG) nr 453/2010 bilaga I.

Tillstånd	Krävs ej
Användningsbegränsning	Inga
Övrig EU-lagstiftning	Produkten innehåller inga Seveso-ämnen, inga ozonnedbrytande ämnen och inga persistent organiska föreningar.
Nationell lagstiftning	SFS 2011:927 – Avfallsförordningen.

15.1 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ej relevant för produkter.

16. ANNAN INFORMATION

LEVERANTÖRENS ANTECKNINGAR

Säkerhetsdatablad framtaget av Miljö- och Marknadssupport AB. Godkänt av NMK Norrbottens Miljökemi.

Faroangivelser angivna under avsnitt 2 och 3

H315	Irriterar huden.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H400	Mycket giftigt för vattenlevande organismer.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

Revisionsöversikt

Version	Revisionsdatum	Ansvarig	Ändringar i avsnitt
v.2	2015-03-30	Jimmy Bergström	2, 3, 4 och 15
v.3	2017-05-20	Jimmy Bergström	2, 3, 11 och 12